

Ansökan, Spånga-Tensta Stadsdelsförvaltning: Medel ur CM2 för driftåtgärder Bällstaån under 2017

Bakgrund

Bällstaån är en vattenförekomst enligt EU:s vattendirektiv. Såväl befintlig som ny bebyggelse förutsätter att dagvatten kan avledas till ån. En stor andel av föroreningsbelastningen på Bällstaån kommer från dagvattnets innehåll av näringsämnen och miljöfarliga ämnen. Åns ekologiska status är idag otillfredsställande och god kemisk status uppnås ej (2015b).

Vidare orsakar översvämningar av ån stor skada och passionerade klagomål. Ansamling av skräp och föremål, igenväxning av kaveldun, och uppbyggnaden av sediment bidrar till översvämningarna. Fallna träd, övergivna bildäck, sopor och diversa föremål från EU migranternas olovliga bosättningar är bland de svårhanterliga ting som hamnar i ån. En stor del av föroreningsbelastningen på Bällstaån kvarhålls i den uppbyggda sedimenten. Industriområden runt ån har, så som Lunda industriområde i Spånga, har generellt högre föroreningshalter i avrinnande dagvatten än den övriga stadsbebyggelsen. Vattenplantorna har en viss renande funktion men just kaveldun har så grova rottrådar att dess renande funktion är synnerligen begränsad. Kaveldun breder ut sig kraftigt, nästan invasivt, konkurrerar ut andra arter och i förlängningen hindrar vattenflödet.

Stadsdelsförvaltningen har under en lång tid stått handfallen inför medborgarnas berättigade klagomål kring Bällstaåns status, särskilt vad gäller översvämningar. De extrakostnader kopplade till vattenhanteringsinsatser rymms helt enkelt inte i stadsdelsförvaltningens begränsade och redan hårt ansträngda ordinarie driftbudget. Samtidigt är ansvarsfrågan kring Bällstaån inte helt utrett. Stockholm Vatten erkänner ett driftsansvar gällande Bällstaån. Detta har dock strängt tolkats som ett ansvar bara för vattenföringen och inte som ett ansvar för övrigt. Huruvida denna tolkningen är den rätta har lyfts bland annat av Miljöförvaltningen men detta inte är fortfarande helt utrett. Under tiden fortsätter klagomål att strömma in och förorenat vatten från översvämningar att strömma ut.

Genomförande

Spånga-Tensta Stadsdelsförvaltning söker medel för att utifrån samråd med Miljöförvaltningen, Trafikkontoret och Stockholm Vatten, och med avsikt att koordinera och samarbeta med dessa aktörer, genomföra följande insatser under 2017 inom stadsdelsförvaltningens ansvarsområde:

1. Rensning och borttransport av skräp och föremål längs och i ån.
2. Tömning, borttransport och deponering av ca en halv meter förorenat sediment från dammarna i Hjulsta Vattenpark i Tensta Dalen samt från dammarna i Bällsta å-park i Sundby.
3. Klippning och röjning av kaveldun i åns smalare sträckor.

Nyttan för staden

Dessa åtgärder minskar förekomsten och mängden av föroreningar i staden till gagn för medborgarna och ekosystemet. De motverkar skadliga och kostsamma översvämningar. De skulle inte bara ge synbara förbättringar utan även gynna arbetet med att förbättra vattenkvaliteten och därmed bidrar till att uppnå god ekologisk och kemisk status för Bällstaån.

Tidsplan

Så snart medel erhålls påbörjas projektering och upphandling av entreprenörer. Åtgärderna förväntas vara klar senast hösten 2017.

Varför är åtgärderna angelägna att genomföra under 2017

Tidsplanen för att åstadkomma åtgärder i syfte att nå miljökvalitetsnormerna i Bällstaån är knapp och arbetet med att omsätta förslagen i lokalt åtgärdsprogram för Bällstaån till fysiska åtgärder är prioriterat. Ansvarsfrågan kring Bällstaån är fortfarande inte helt utredd och översvämningar samt miljösituationen är en prioriterad fråga som orsakar mycket skada och klagomål.

Budget

I stadsdelens ordinarie budget ingår inte driftåtgärder av den omfattning som föreslås. Vi söker medel för:

Projektering och projektledning	250 000
Rensning och borttransport av skräp och föremål längs och i ån	300 000
Tömning, borttransport och deponering av ca en halv meter förorenat sediment från dammarna i Hjulsta Vattenpark i Tensta Dalen samt från dammarna i Bällsta å-park i Sundby	2 000 000
Klippning och röjning av kaveldun i åns smalare sträckor i Spånga-Tensta	500 000
Totalsumma:	3 050 000

Referenser

2015. Stockholm stads styrgrupp för god vattenstatus. Lokalt åtgärdsprogram Bällstaån (version november 2015). Diarienummer: 2015-17953.